

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η επανάστασις της Κερυραϊκής. Μία άκτανόνητη φράσις. Πολεῖται χωρίς...πολεμοφρενεία! Οι πρώτοι θριαμβοὶ τῆς κ. Μαρίας Κοτοπούλης. Ο Πύργος ἀνάστατος!... Η «Ακρόπολις» κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ πύθημα τοῦ ληστῆ. Ἐνα κερφ-λι στὸ σακκευλί! Ἀνεκδοτὰ τοῦ Θ. Δηληγιάννη, κτλ.

ΤΑΝ, στὰ 1914, ἐπανεστάθησαν ἡ Κορυθαὶ κατὰ τῆς Ἀλβανικῆς κατοχῆς, οἱ Κορυθαῖοι ὑπὸ τὸν ὀπλιτοῦργον Σούλιον, κλεισθήσαν ἐντὶ σπύτια τοὺς ἐπὶ 2—3 ἡμέρας καὶ πολιορκήσαν ἀπεγνωσμένα, ὥς ὅτου τοὺς σώθηκαν τὰ φρούργια.

Τότε ὁ Ὀλλανδὸς ἀξιωματικὸς, ποὺ διηγήθη τὰς Τουρκαλβανικὰς δυνάμεις, ἡ ὁποῖα ἐστάλησαν νὰ πνέθουν τὴν ἐπανάστασι, παρήγγειλε στοὺς ἐπαναστάτας νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα τοὺς.

Αὐτοὶ ὅμως τοὺς ἀπάντησαν μὲ τὸ Σλατιατικόν :

—Μολὼν λαβέ!...

Τὴ φράσι ὅμως αὕτη δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἐννοήσῃ ὁ Ὀλλανδὸς καὶ ζήτησε συμβούλιον διανοομένων Ἀλβανῶν, γὰρ νὰ τοὺς τὴν μεταφράσουν.

Ἄλλὰ ἐπειδὴ οἱ ἔκρινον δὲν τὴν καταλάβαιναν, τοὺς τὴν ἐξηγήσαν ἔτσι...δοθεαῖς παιδιὰ.

Ὁ Ὀλλανδὸς νομίσας τότε ὅτι οἱ ἐπαναστάται τὸν καλοῦν γὰρ νὰ πᾶν πρὸς τὰ ὅπλα, εἶπε :

—Ε, πᾶνε νὰ τὰ πάρουμε, ἀφοῦ μᾶς καλοῦν!

Οἱ Τουρκαλβανοὶ ὅμως διέταξαν. Καὶ πρότειναν νὰ περιμένουν νὰ τοὺς τὰ πᾶνε οἱ ἴδιοι οἱ...ἐπαναστάται.

Καὶ ἔτσι ἐμειναν...περιμένοντες.

Ἐντομεταῦν ἔφτασαν εἰς βοήθειαν τὸν Κορυθαῖον ἓνα ἀνταρτικὸν σῶμα, ἐπὶ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ μετακίτου πολιτικοῦ Γρεβενῶν καὶ ἄλλοτε ἑποικοῦ Μπουσιῶν.

Ἄλλὰ δυστυχῶς, ὅταν τὸ σῶμα αὐτὸ θέλησε νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τὸν Τουρκαλβανὸν τοῦ Βιδή, ἀνακάλυψε ὅτι δὲν εἶχε...πολεμοφρενία!...

Καὶ ἔτσι ἔκριναν ἡ ἐπανάστασις ἐκείνη, ἡ ὁποία τόσο ἀνιχνίει στοίχισε στοὺς Ἕλληνας τῆς Κορυθαῖς.

Ξέρете ποὺ πρωτοτυποποιήθηκε ὡς ἥθοισις ἡ Μαρία Κοτοπούλη :

Στὸν Πύργο τῆς Ἠλείας.

Ἦταν τότε Νοεμβρίος τοῦ 1900, ὅταν πῆγε στὸν Πύργον ὁ θάνατος τοῦ ζῆγου Κοτοπούλη, μὲ τρεῖς κόρες του, Χριστοῦλα, Φωτεινὴ καὶ Μαρία, καὶ μερικὸς ἄλλους δευτερογενεῖς ἥθοισις.

Ὁ γέρον Κοτοπούλης καταγόταν ἀπὸ τῆς Σμύρνης, καὶ ἡ Κοτοπούλενα ἦταν Μωραϊτίσσα, ἀπὸ τὸ χωριὸ Βιζίτις τῆς Γορτυνίας, τοῦ Νοιοῦ Ἀρχαλίας.

Ἡ Μαρία Κοτοπούλη ἦταν τότε 14 ἔτων.

Ὁ θάνατος ἐγκαταστάθηκε στὸ νοικοκυρὸν τότε θέατρο τοῦ Πύργου, τὸν ἀδελφὸν Ψαροσταῖον, ποὺ ἦταν χειμερινὸ καὶ συγγενικὸν καὶ...κατακαρινὸν, καὶ ὅπου βρισκτοῦσα σήμερὰ τὸ ἐργοστάσιον ζωγραφολατρείας τὸν ἀδελφὸν Λούτσον. Τὸ θέατρο ἐκεῖνον ἦταν καὶ κατὰ τοῦτο ἐξαιρετικὸν, γιατί εἶχε καὶ διαμερίσματα γὰρ τὴ διατροφή καὶ διαμονὴν τὸν μελὸν κάθε θάνατος.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς Μαρίας Κοτοπούλης ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ψαροσταῖου ἐξεπρόκρινε χαροποιτικὸς τοὺς Πυργίους, οἱ ὅποιοι εἶνε οἱ πρῶτοι Ἕλληνες, ποὺ διαγνώσαν τὸ θεατρικὸν δαιμόνιον τῆς κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνίδος ἥθοισις.

Τόσους δὲ ἦσαν ὁ ἐνθουσιασμοὺς τοὺς γὰρ τὴν τέχνην τῆς Μαρίας, ὥστε ἡ ἐκδοχολογία τοὺς γὰρ τὸ θέατρον ἐκείνο κοροῦσται, ποὺ εἶχε μὲ τὴν ὁδοῦν, γὰρ πρῶτον φρεσὶ ἀνδραγαθίαν ἐπὶ σκηνῇ, ἦσαν ἀνὰ τὸν αἰῶνα.

Κάποτε γυναικογράφος Πυργιώτης, μάλιστα, ἀναγράφει σχετικῶς, μεταξὺ ὅσων ἄλλων, καὶ τοὺς ἔξης «ἐκείνη» τοῦ Πύργου, οἱ ὅποιοι τὸ ἴδιον πρόσωπον :

Ἀγαπητόν ! Μὲ πόση ἐπιτηδεύματα ὁ Κάρολος εἶχε ἀλλάξει τὸ γυναικίον του...

Ὁ σὺνταξος οἱ ἴδιοι ἐκείνη. Ὁ Κάρολος μῆκε στὸ γυναικίον του καὶ ἔφερε τὴν γυναῖκα του διακοσμήσιν.

—Γιατὶ ἐκεῖνες αὐτὴ τὴν γυναικίδα : ποὺ εἶπε ἐκείνη.

—Γιατὶ εἶσαι ἓνα ῥομαντικὸν παιδί, Ὑδάνη. Ἄν θάπαυα τὰ τραγούδια σου, δὲν θὰ σοὺ ἦσαν ἴσως. Ὑδάνη, ἂν γίνω ὁ Λούτσον, γὰρ ν' ἀπομαρτυρῶ τὴ σκηνὴν ἀπὸ τὸν Πύργον. Δὲν ἦθελα νὰ σ' ἀφήσω νὰ πῆσιν σὺ γέγονε ἐνὸς θεατροῦ.

Ἡ Ὑδάνη ἐφώτισε ντροπασμένη τὸ κεφάλι στοὺς ὄμους τοῦ ἀνδρός τῆς.

—Κάποτε, εἶσαι ὁ τελειότερος ἄνδρας, ποὺ μπορεῖ νὰ ποθῇ μὴ γυναῖκα. Τελειότερος ἀπὸνα οἱ αὐτοὶ...τὸν Λούτσον...

ποιοὶ εἶχαν ξετρελλὰ μὲ τὸ παῖξιμο τῆς Μαρίας :

«Παρίσαντο ὁ κ. Νίκος Γαβριήλ, ὁ δημοφιλέστατος Τσετρονίκος, Γ. Παπαγιάννης, Ἀρ. Γγγύλης, Θ. Σταθάκοπουλος ἡ Σάββας, Α. Βαχαρίας, Δ. Δημητράκοπουλος, Διον. Παπαθανασίου, Δ. Καλλιτάκης, κλπ.»

Ὁ ἐνθουσιασμοὺς αὐτὸς τὸν Πυργιώτην ἔδωκε τὸ θάρρος στὴ Μαρίαν νὰ ἐμφανισθῇ κατόπιν καὶ ἐντὶ θέατρα τῆς πρωτεύουσας καὶ νὰ ἐξελεχθῇ σήμερὰ ἐντὶ μεγάλῃ ἥθοισι, ποὺ δόξαεν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐντὶ ἐσωτερικὸν καὶ ἐντὶ ἐξωτερικόν.

Μία φορὰ, πρὸ εἰκοσι ἐτῶν, ἡ «Ακρόπολις» εἶχε ἀρχίσει μὴ καμάνη κατὰ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Τὴν καμάνη αὕτη διήρτησαν τότε οἱ κ.κ. Τριανταφυλλόπουλος καὶ Πετιμεζιάς καὶ ὁ μακαρίτης Π. Ἀραβαντινός.

Ὁ πρῶτος τοῦ Πανεπιστημίου πῆγε καὶ εἶδε τὸν Γαβριήλ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ παύσῃ αὐτὸς ὁ θόρυβος κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, γιατί οὐδὲν ἄλλο ἀπεργάζεται, παρὰ τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ ἰδρυμάτος, ἀπέναντι καὶ τοῦ τόπου καὶ τὸν ξένων.

—Ὁ Τύπος, εἶπε τέλος ὁ πρῶτος, πρέπει νὰ ἐνισχύῃ μᾶλλον τὸ Πανεπιστήμιον...

Καὶ ὁ Γαβριήλ τὸν ἀπάντησε :

—Τὸ Πανεπιστήμιον οὔτε τὸ τρώγει ὁ Τύπος, οὔτε τὸ φτιάχνει. Αὐτὸ καταβιβάζονται ἐναντὶ καὶ αὐτὸ πάλιν ἐφαρτεῖται ἐναντὶ!...

Ἐνας ληστὴς μὴ φορὰ πῆγε καὶ ἐξολοθίσθηκε στὸν πνευματικὸν του. Ὁ πνευματικὸς τοῦ ἔδωκε φρεσὶ συμβουλὴ καλὴ καὶ χρυσταίνες. Μεταξὺ τὸν ἄλλων τὸ εἶπε καὶ τὸ :

—Ἐάν κανένας σὲ ρωτᾷ ὅταν τὴν μίαν παρὰ, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην.

Ὁ ληστὴς ἔβριγε, μὰ μετὰ πέντε ἡμέρας, νάτος καὶ γυρῆν πρὸς τὸν πνευματικόν, βασιλῶντας ἓνα σακευλὶ φρουκισμένον.

—Καλὴν ὦρα, πᾶτερ, τοῦ λέει. Στὸ δρόμον ὅπου πῆγαν σήμερὰ, βόρρα ἔσαν ἄνθρωποι, καὶ, χωρὶς νὰ τοῦ μῆλυσον, μοῦ ἔδωκε ἓνα σακευλὶ στὸ μούσιον. Ἐγὼ ἀμέλῃς ἔκρινον νὰ προσηρῶμαι, ἀλλὰ μοῦ ἔδωκε καὶ ἄλλο σακευλὶ στὸ ἄλλο μούσιον. Πάλι ὅμως δὲν μῆλυσον. Κάνω νὰ φύγω, καὶ μοῦ δίνει καὶ μὴ στὸ σβέρκο. Πάλι, ὥστόσο, δὲν τοῦ μῆλω. Μοῦ δίνει τότε καὶ μὴ στὸ κεφάλιν...

—Τὴ διαβολὴν ἔφρασε ἦταν αὐτὸς, τὸν διακόπτει ὁ πνευματικὸς, χάσεις τὴν ἱστορίαν του.

—Ἐφω καὶ ἐγὼ, πᾶτερ!... Νά, ἔδω στὸ σακευλὶ, ἔχω φρεσὶν τοῦ...κεφαλὶ του.

Κόκκαλο ὁ πνευματικὸς.

Ὅταν ὁ πρωτοπόρος Θ. Δηληγιάννης ἦταν ὁ πουργὸς τῆς Παιδείας, δέχτηκε μὴ μῆρα τὴν ἐπίσκεψιν μὴς ποὺ ὄμορφη κατέβη, ἡ ὁποία ἦθελε νὰ διορθῇ τὰς δασκάλας, ἂν καὶ δὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ὁ Δηληγιάννης τῆς ἀνέστησε τὴ γαῖαν ποὺ ζήτησε.

Τὸ ἀνεκδοτὸν τοῦ αὐτοῦ τὸ διηγῶνται κάποτε ὁ Δηληγιάννης μετρηστὸς ὁ ἕναν κύκλον κυρίων καὶ μὴ ἀπ' αὐτὲς τὸν ρωτῶντες :

—Καὶ τί ἀπάνειν ἡ κατέβη ἐκείνη, κ'εἰς πρόσδεξ :

—Δὲν τὴν ξαναεἶδα πρὶν αὐτὴν τότε. Πληροφόρηθηκα ὅμως ἀργότερα ὅτι...ἀκολούθησε τὸν στίχον τῆς Μαγδαληνῆς!... ἀπάντησε ὁ Δηληγιάννης, βαθεῖα συγκινημένος.

Κάποτε οἱ γονεῖς τοῦ φιλοσόφου Ἀναξαγόρου τὸν παύσαν, γιατί δὲν φρόντιζε καθόλου γὰρ τὴν καλλιέργειαν τὸν κηρύττοντος. Ὁ φιλόσοφος τοὺς ἀέσκει νὰ σεβασθῇ, ὅταν ὅμως ἐκείνησαν, τοὺς εἶπε :

—Πρῶτον νὰ καλλιεργῶ τὸν ἀνέμιν μου, γιατί περισσότερο ἢ ἐνδιαφέρει μὴ σταγόναν σοφίας, παρὰ μίαν γαστρίαν γενομένην...

Οἱ γονεῖς του, ὅταν ἀκούσαν τὸ λόγιον αὐτὸ, τὸ πῆραν πρὶν ἀνέμιν καὶ δὲν τὸν ξαναεὐλόγησαν.

Ὁ δαιμόνιος Δηληγιάννης εἶπε καὶ μῆρα γὰρ κάποιον βουλευτὴν, ὁ ὁποῖος μῆρα σὲ τὴν γυναικα εἶχε ἀλλάξει τὸν διαγινόμενον...

—Ὁ κ. Ψ. εἶνε νῦν ἐξαιρετικὸς φιλόσοφος. Ἐγὼ μάλιστα τὸν παρακαλῶ νὰ μῆλυσον!... Ἠτέλει ἀπὸ τὸ ἴδιον ἀπὸ τὸ ἴδιον καὶ αὐτὸ γυνὴ ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ μῆλυσεν τὸ φιλομαγικὸν μῆλυν...

Μὴ μῆρα ὁ Δηληγιάννης, βίβοντας ἓνα γυνὴ βουλευτὴν νὰ βγῇ μῆρα ἀπὸ τρεῖς διαφορετικὰς τοῖς ἀμιλλαντικαῖς ρομαντικαῖς, τοῦ εἶπε χαμογελῶντας :

—Κι ἐγὼ μὲν, θὰ ζήναι κατὰ τὸ ἐξῆς, ἂν ἀποφασίσαι νὰ περιγγίλναι τὰ πόδια σου καὶ μὴ μόνον τὰ πόδια!...